

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:
We Lwowie mies. 5,700.000 Mk.,
z dostawą do domu 6,250.000 Mk.,
na prowincji 6,250.000 Mk., za
granicą 10,000.000 Mk.
Cena pojedynczego egzemplarza
na całym obszarze Polski
250.000 Mp
na prowincjonalnych dworcach
300.000 Mk.
Redakcja i Administracja
Lwów, Sykstuska 21.
Tel. w dzień Nr. 24 — od godz.
10 wieczór 496

NAKŁ.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR W. HAUSNER.

Imponujący przebieg Święta majowego w Polsce.

Święto 1 maja we Lwowie — przepotężną manifestacją proletariatu.

Od świtu zapanował wczoraj nastroj święteczny w mieście. Nie słychać było syren fabrycznych ani też dzwonek wozów tramwajowych. Praca w dniu święta robotniczego zamarła w mieście we wszystkich srodowiskach pracy.

Odewały się natomiast radosne tony orkiestr robotniczych, które już wczesnym rankiem zapowiedziały ludności miejskiej uroczystość robotniczą.

Zwarte szeregi towarzyszy i towarzyszek szły ze wszystkich stron miasta wraz z orkiestrami, sztandarami i tablicami w kierunku placu Gosiewskiego. Nie obeszło się jednak bez zgrzytów policyjnych. Silny zastęp posterunkowych nie dopuścił Związkom pracowników gminnych do przemarszowania popod województwo.

Plac Gosiewskiego zaroił się morzem głów, czerwienią sztandarów, tablic, kokardami i znaczkami przypiętymi na piersiach tysięcznych rzesz towarzyszek i towarzyszy.

Po odegraniu „Marsylianki” przez orkiestrę Związku tow. budowlanych zebranie zagaił weteran socjalizmu na terenie lwowskim tow. *Lisiewicz*.

35 LAT PRACY SOCJALISTYCZNEJ WE LWOWIE

dzis szczyt się sukcesem, o jakim nie marzyli może niejedni. Z dumą spoglądamy na tak wspaniałą manifestację, która jednoczy tysiączne rzesze proletariatu miasta Lwowa z proletariatem całego świata. Długotrwałe oklaski).

Na przewodniczących Zgromadzenia wybrano: wiceprezydenta miasta tow. *Obirka*, tow. *Langa*, *Hoffmana* i *Lisiewicza*, na sekretarza tow. *Laskowskiego*.

Tow. poseł *Hausner* przemawiając na wstępie zaznaczył, iż w dniu 1-go Maja głosi się hasła, które mają łączyć, a nie dzielić. Hasła miłości, łączności i praw dla klas pracujących. Przez lat 35 hasła te głoszone były z trybun na tym placu. W latach minionych wszystko sprzysiężyło się przeciw nam: bogacze świata całego, kościół i rządy reakcyjne. Moce te chciały niepodzielnie pracować nad duszami robotników. Największym jednak wrogiem klasy pracującej była ciemnota mas ludności.

Socjalizm rozpoczął wielką twórczą walkę z potęgą ciemnoty. Dziś triumfuje. Realizujemy nie tylko minimalny, lecz rozpoczynamy realizować program maksymalny socjalizmu. Polska klasa robotnicza brała zawsze wielki udział w ruchu wyzwolenicznym. Kordony nas dzieliły ale wspólnym wysiłkiem narodów runęły trony największych despotów świata. Powstała wolna

niepodległa Polska, realizują się najfantastyczniejsze marzenia. Naród angielski, którego flagi powiewają na całej kuli ziemskiej, który panuje nad oceanami świata, którego mową mówi 340 milionów, ten naród złożył ster rządów swych w ręce socjalistów. Podobnie stało się i w Danji. Do tego celu złączają towarzysze w Czechach, to samo nastąpi i w Niemczech, oraz w innych państwach i narodach. Socjalizm zapanuje nie tylko nad światem materialnym, ale i światem duchowym. Hasło socjalistyczne braterstwa ludów staje się mocą żywą. Burżuazja, oraz religja chrześcijańska przed wojną nie znaly tego hasła, lub był on pustym dźwiękiem. Dziś głoszone przez nas hasło braterstwa ludów staje się ewangelją, socjalizm się realizuje.

Niech żyje socjalizm, 1. Maja i lwowska klasa robotnicza! (Długotrwałe oklaski).

Na trybunę wszedł następnie tow. poseł *Diamond*. Wskazał on na tryumfalny, zwycięski pochód socjalizmu w całym świecie. Oczy wszystkich zwrócone są na socjalistów. Cały system gospodarki kapitalistycznej zalamuje się. Narody oddają rządy w ręce klasy pracującej. Dziś hasła nasze stają się żywą potęgą. W dniu dzisiejszym rzucamy je jako drogowskazy na cały rok dla klasy pracującej. Hasłami temi są: Precz z wojną, Niech żyje 8-mio godzinny dzień pracy, Ubezpieczenie na starość i Ubezpieczenie od bezrobocia. Nie chcemy wojen, mordów i gwałtów. Hasła nasze chcemy przeprowadzić miłością i prawem. Mowca kończy okrzykami: Niech żyje socjalizm, braterstwo ludów, zwycięże proletariatu, ubezpieczenia na starość i od bezrobocia, oraz cała klasa pracująca! (Długotrwałe oklaski).

Po tow. *Gelmanie*, który przemówił w imieniu „Poale-Syonu”, któremu policja zakazała odbycia zgromadzenia, zabrał głos tow. *Skalak*, który przemawiał w imieniu Związków zawodowych.

Hasła nasze to pojednanie wszystkich narodowości zamieszkujących Wschodnią Małopolskę. Dziś szlemy pozdrowienie proletariatu całego świata. Domagamy się i chcemy, ażeby prawa konstytucyjne były ściśle przestrzegane względem mniejszości narodowych. Chcemy republiki ludowej, którąby była wstępem do republiki socjalistycznej. Żadamy usławodawstwa społecznego dla mas upośledzonych. Mowca odczytuje w końcu rezolucję zaleconą przez C. K. W. P. P. S. uchwaloną w dniu 1. Maja na wszystkich manifestacjach proletariatu w Polsce.

Rezolucję tę jednogłośnie przyjęto. Następnie uformował się

OLBRZYMI POCHÓD.

Na wstępie szła muzyka kolejarzy. Za nią za sztandarem partyjnym kroczyli socjalistyczni członkowie Rady miejskiej, następnie kolejarze, ze sztandarem, związki metalowców, pracowników gminnych z muzyką, Stow. „Praca”, związki krawców i innych, Związek młodzieży akademickiej „Życie”, murarze ze swą muzyką, malarze, cieśle, kaflarze, ceglarze, introligatorzy, związek graficzny, szewcy, piekarze, rzemieślnicy z muzyką, oraz związki „Poale-Syon”.

Pochód ten bez końca po przejściu głównymi ulicami miasta zakończył się pod Teatrem, gdzie w półkole ustawili się towarzysze z lasem sztandarów i tablic.

Tu przemówił tow. *Żelazkiewicz* wzywaniem do walki o lepszą przyszłość.

Uroczystość zakończono odegraniem „Marsylianki” i odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru”.

W podniosłym nastroju, poprzedzani muzykami, rozeszli się zebrani wraz ze sztandarami do swych organizacji.

Wspaniała uroczystość próbowała zamącić garstka komunistyczna, która nie mogąc się zdobyć na osobne wystąpienie chciała na zgromadzeniu P. P. S. upieć swoją pieczę. Incydent byłby przeszedł bez większego wrażenia, gdyby nie wniósł do niego policja, co chwilowo na peryferjach olbrzymiego zgromadzenia wywołało pewne zamieszanie. Z powodu znanego tchórzostwa „radyków” komunistycznych rzecz na szczęście została szybko zlikwidowana.

Na pl. Zbożowym zgromadzili się robotnicy żydowscy (Bund). Po zgromadzeniu na którym przemawiali liczni mowcy, zebrani uchwalili rezolucję i udali się pod teatr.

1 maja w Teatrze Wielkim.

Popołudniu salę Teatru Wielkiego zapełniła publiczność robotnicza po brzegi. Nie było jednego wolnego miejsca.

Przedstawienie poprzedziło krótkie przemówienie tow. *Skalaka*, którem wprowadził słuchaczy w treść sztuki, jaką artyści teatru mieli dla tej publiczności odegrać.

Następnie przesunął się przed widownią wspaniały dramat „Danton”.

Artyści grali znakomicie, odczuwając, że mają przed sobą najwładniejszych słuchaczy. Reagowała też sala niezwykle żywo i pełnią entuzjazmu. Należy się też serdeczna wdzięczność artystom za tę prawdziwą ucztę duchową.

HENNY PORTEN
Harry Liedtkie

w jednoserjowym najwspanialszym dramacie p. t.:
Hrabia Struensee jako obrońca ludu
DZIŚ w APOLLO 7-1

Wybory w Niemczech i we Francji.

Dnia 4. maja odbędą się wybory do parlamentu niemieckiego, zaś 11. maja do parlamentu francuskiego. Przesunięcie wyborów we Francji na tydzień po wyborach niemieckich nastąpiło celowo. Poincaré chce widzieć rezultat tamtych wyborów, po którym spodziewa się silnego poparcia swoich planów. To też w Niemczech spostrzeżono się, że 4. maja może stać się niebezpieczną bronią w rękach największego przeciwnika Niemiec i stąd pochodziły pogłoski, urzędowo zaprzeczone, że rząd Rzeszy ma zamiar przelożyć wybory na późniejszy termin.

Poincaré liczy na to, czego cała demokracja w świecie się obawia, że w Niemczech wybory przyniosą zwycięstwo reakcji. A zwycięstwo reakcji w Niemczech oznacza walkę z traktatem wersalskim, oznacza forsowanie zbrojeń, oznacza przekreślenie dotychczasowej polityki, która oświadczała się za wypełnianiem przyjętych przez Niemcy zobowiązań do granicy możliwości. Wiadomo przecież, że wodzowie reakcji niemieckiej: Ludendorff, Tirpitz, Hitler i Helfferich, głośno wypowiadają się przeciw placeniu odszkodowań, za przywróceniem armji i w ostatecznym celu za restauracją monarchji. Jeżeli ta polityka zostanie przy wyborach przez większość narodu aprobowana, będzie Poincaré mógł wskazywać na niebezpieczeństwa grożące pokojowi, będzie miał usprawiedliwienie swej twardej wobec Niemiec polityki, będzie mógł słusznie nawoływać do wybierania we Francji takich ludzi, którzy jego dotychczasową politykę popierali.

Wybory we Francji mają rozstrzygnąć, czy dotychczasowa większość, jaka pod nazwą „bloku narodowego“ wyszła z wyborów w r. 1919, zostanie utrzymana, czy też nastąpi przesunięcie na lewo. Gdy przed dwoma tygodniami Poincaré w czasie walki o pełnomocnictwa finansowe dla ratowania franka musiał podać się do dymisji, było to pierwszą oznaką zmiany usposobienia tej przedtem tak dla niego usługującej Izby. Powaga Poincarégo jako tego, który energicznie zmuszał Niemcy do płacenia, zmalała i zdawało się, że lewica, tj. radykali i socjaliści znaleźli pomyslną platformę wyborczą. Tymczasem Poincaré zdołał swój gabinet zrekonstruować i on przeprowadzi wybory, a wynik wyborów niemieckich — o ile wypadnie w duchu reakcyjnym — stanie się tryumfalnym potwierdzeniem jego dotychczasowych metod.

A stanie się to w tym samym czasie, kiedy, zanosi się na walną batalję między Francją z jednej, a Anglią i Włochami z drugiej strony na tle sprawozdania komisji rzeczoznawców w sprawie odszkodowań niemieckich. Podczas gdy Mac Donald i Mussolini przyjmują to sprawozdanie jako podstawę do rokowań szczegółowych, Niemcy, zaś również je przyjmują i oświadczają gotowość omawiania sposobu wykonania zaleconych przez rzeczoznawców zarządzeń, które mogą unicestwić próbę doprowadzenia sprawy reparacyjnej do likwidacji. Poincaré wciąż powtarza swoje, że zniesienie okupacji zagłębia Ruhry może nastąpić dopiero po wypełnieniu przez Niemcy wszystkich zobowiązań, mimo, że sprawozdanie rzeczoznawców pośrednio, oświadczenia zaś Mac Donalda i Mussoliniego bezpośrednio mówią o konieczności przywrócenia jednoci gospodarczej Niemiec jako warunku, który im umożliwi dokonywanie spłat.

W tych warunkach wybory niemieckie

moga przechylić szalę zwycięstwa na stronę zapatrywań Poincarégo. Już teraz wiadomo, że Mac Donald zrażony jest polityką wewnętrzną Niemiec: procesem Hitlera, aresztowaniem prof. Quiddego itd. W dodatku niechęć tę premiera angielskiego potęgują jeszcze takie fakta, jak mowa Stresemana, który jako czynny minister republiki wyraźnie oświadcza się za monarchją. Rozumie się, że dla polityki angielskiej, która w pierwszym rzędzie jest polityką handlu, wewnętrzny ustrój Niemiec odgrywa drugorzędą rolę, jednakowoż Anglię mi-

mo całej swej trzeźwości nie będą mieli sentymentu dla Niemiec, które w wyborach okażą się zwolennikami powrotu Hohenzollernów i przez to narażą na szwank obecny porządek w Europie, który Anglicy i swą krwią okupili. W niemieckim słońcu i Włochy śledzą bacznie ruch wyborczy w Niemczech, a prasa włoska wyraźnie przestrzega przed zwycięstwem reakcji, które które stłumi początki sympatji dla Niemiec.

Ruch wyborczy w Niemczech dotąd idzie po linii wiodącej do zwycięstwa tych sfer, które jakby świadomie działają w interesie polityki Poincarégo. Z jednej strony reakcja prawicowa, z drugiej strony rozpęd komunistów zmierzający do zgnięcia socjalnych demokratów — taki jest obraz ruchu wyborczego. Zwycięstwo tych dwóch skrajnych kierunków będzie klęską dla dążeń pacyfikacyjnych Europy.

—:—:—

Akcja Litwy skierowana do opanowania Wilna.

KOWNO, 30. kwietnia. (Pat.) Związek Strzeleców zwrócił się do społeczeństwa litewskiego z następującą odezwą:

„Wszystko dla Wilna“. Nasza stara stolica Wilno leży w zwierzęcych rękach okupantów. Nie zaponinajcie o tem, że Polacy cieżczą i tępią naszych braci, w kraju wileńskim. Warszawscy żandarmi więżą ich w więzieniach, zamykają szkoły, niszczą prasę, zakazują języka litewskiego i wypędzają z ojczyzny. Zapuściwszy swe pazury w ziemi wileńskiej, Polacy przygotowują sobie drogę do naszych siedzib zamierzając zagarnąć całą Litwę. Dlatego oliarujmy wszystko dla Wilna. Zebrań od was pieniądze zbliżą ten dzień, w którym sztandar litewski będzie powie-

wał na górze Gedynina. Zbiórka na całej Litwie od 25. kwietnia do 25. maja b. r.

KOWNO, 30. kwietnia. (Pat.) Rząd litewski stara się wszelkimi sposobami odeprzeć zarzuty Polski iż polityka litewska jest obliczona na wywołanie nowej wojny w Europie i że Litwa jest ogniskiem niepokoju w Europie wschodniej. Ze wywody polski były słuszne tego dowodzi fakt, że w czasie od 25. kwietnia do 25. maja odbywać się będzie na całej Litwie zbiórka pieniędzy oraz zbiórka rozmaitych darów urządzona przez Związek Strzelecki na Litwie. Sumy osiągnięte ze zbiórki przeznaczone są na zebranie środków celem odebrania Wilna zbrojną ręką.

—:—:—

Likwidacja P. K. K. P.

WARSZAWA, 30. kwietnia. (Pat.) Rada Banku Polskiego na posiedzeniu 20 kwietnia ustaliła ostateczne zasady przejęcia PKKP. Bank Polski przejmie 28. kwietnia 1921 aktywa PKKP. Z pasywów przejmie Bank Polski zamienione na złote pozostałości na rachunkach żyrowych i korespondentów loco. Bank przeprowadza likwidację nieprzyjętych aktywów i pasywów PKKP. na rachunek skarbu państwa.

Nieruchomości, administrowane przez PKKP. z wyjątkiem kilku niepotrzebnych, nabywa Bank Polski od skarbu, według wartości określonej przez rzeczoznawców. Ostatni bilans PKKP. zostanie sporządzony po dzień 27 kwietnia 1921. pierwszy bilans Banku Polskiego 10 maja b. r.

—:—:—

Nowe funkcje Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie.

WARSZAWA, 30. kwietnia. (Pat.) Rada ministrów w dniu 30. b. m. upoważniła kierownika ministerstwa robót publicznych do przekazania Tymczasowemu Wydziałowi Samorządowemu we Lwowie, zarządu publicznych przedsiębiorstw meljoracyjnych w województwach krakowskim, lwowskim, stanisławowskim i tarnopolskim, oraz przydzielenia mu potrzebnego do tego personelu technicznego a personelu służbowego ministerstwa robót publicznych, przyjętego z b. Wydziału krajowego.

—:—:—

Skasowanie zapomóg na kuracje.

WARSZAWA, 30. kwietnia. (A. W.) Instytucje rządowe zostały zawiadomione, że skutkiem powszechnej redukcji budżetu skasowane zostały zapomogi pieniężne udzielane urzędnikom na kuracje w zakładach balneologicznych. Natomiast przyrzeczono pracownikom państwowym pomoc w wysokości 50 proc. obniżenia cen kosztów leczenia się w zakładach kąpielowych.

—:—:—

„Wysoko urodzony“ włamywacz.

BERLIN, 30. kwietnia. (Pat.) Syn zmarłego niedawno ochmistrza dworu b. cesarza Wilhelma Aleksander Kendell, zasiadł na ławie oskarżonych pod zarzutem włamania i szeregu kradzieży. Kendell został skazany na dwa lata więzienia.

—:—:—

Czas pracy w urzędach.

WARSZAWA, 1. maja. (Pat.) W sprostowaniu błędnej wiadomości zawartej w komunikacie z dnia wczorajszego należy stwierdzić, co następuje: Rada ministrów uchwałą z dnia 30. kwietnia ustaliła godzinę pracy w urzędach państwowych. Urzędowanie rozpoczyna się o godzinie 8.30 i ma trwać do godziny 3.30 po południu. W miesiącach letnich od 1. maja począwszy do dnia 30. września, urzędowanie w soboty trwa od 8.30 rano do 2. godziny popołudniu.

—:—:—

Tirpitz kandydatem na kanclerza

MONACHIUM, 1. maja. (Pat.) „Münchenener Post“ donosi, że nacjonaliści niemieccy coraz silniej wysuwają admirała Tirpitz na czoło ruchu nacjonalistycznego. Tirpitz ma być kandydatem nacjonalistów na prezydenta Rzeszy.

—:—:—

Krwawa walka z komunistami niemieckimi

GELSENKIRCHEN, 30. kwietnia. (Pat.) Dział przyszło w Gelsenkirchen do ostrego starcia między policją a komunistami, którzy zabarykadowali się w jednym z domów i nie chcieli się poddać i dopiero po dłuższym oblężeniu zostali aresztowani. Jeden z komunistów popełnił samobójstwo, drugi zaś uduşony został dynamem, przy pomocy którego straż pożarna usiłowała wykurzyć komunistów z domu. Jeden z urzędników policyjnych odniósł tak ciężkie rany, że zmarł wkrótce.

KINO LEW. Dziś piątek 2-go maja **PREMIERA!**
Nadzwyczaj sensacyjny dramat erotyczny w 6 aktach p. t.:

Wszystko za pieniądze

W gł. roli niezrównani artyści E. JANNINGS i R. SCHÜTZEL, — Erotyzm i piękność — siła i sport. — Idealne uczucia i nieokiełzdana żądza. — Wspaniałe zdjęcia i wstrząsające sceny. — Mistrzowska gra artystów. 9-1

Przeciw obłudowi nacjonalistycznemu.

Anatol France obchodził 16 kwietnia 80-tą rocznicę swych urodzin. I w tej chwili, kiedy mu cały świat składał najwyższy hołd w uznaniu jego zasług jako pisarza i myśliciela Anatol France napisał następujące wielkie słowa do ludu francuskiego w związku z wyborami, które się mają odbyć 10 maja:

Gdy dusza twoja nie będzie już w stanie oddziaływać na duszę narodu, gdy głos twój nie wzruszy już serc, gdy przestaniesz być apostołem sprawiedliwości i braterstwa, gdy nie znajdziesz już słów, które podnoszą umysł i pocieszają serce, wtedy Francja nie będzie już Francją filozofów i rewolucji.

A teraz wasza jest kolej obywateli i pracownicy! Wzniescie serca wasze i umysły, by praca wasza i myśl wasza przygotowały tryumf sprawiedliwości społecznej i wszechświatowego pokoju!

Z litością tylko można spoglądać na ludzi, którzy z dziecinną lubością bawią się karabinami i bębniami!

Nie pojmują, że wojna, ta wojna, która ukształtowała umysł, która zbudowała domy i miasta człowieka-barbarzyńcy, że wojna ta nie przynosi zwycięscy prócz ruiny i nędzy.

Jakiż to obłudni opanowali europejczyków, którzy marzą o wymordowaniu się!

Któż nie widzi, że to, co oni nazywają nacjonalizmem, jest tylko koalicją wszystkich mocy re-

akcji i ciemnoty jest tylko międzynarodówką przemocy i niewoli?

Międzynarodowce tej przeciwstawmy międzynarodówkę wolności, pracy i pokoju!

Tak, jak obecnie przedstawiają się nasze urządzenia i nasze obyczaje, powszechne głosowanie jest jedyną gwarancją naszych praw i naszych przywilejów. I wystarczyłby jeden powiew braterstwa by stało się zadość sprawiedliwości społecznej.

Obywatele będziecie głosowali za prawdziwymi republikanami a przeciwko nacjonalistom!

Nie będziecie głosów swych sprzedawali tym, którzy są po stronie ciemności. Dajcie je tym, którzy stoją po stronie obrońców wolności i praw człowieka.

Dajcie je tym, którzy pragną wzniesić ołtarz dla wolności, pokoju i sprawiedliwości. Powiedzą wam: to utopiści!

A gdyby tak było?

Czyż posiadaliby wtedy mniejszą wartość?

Bez utopistów ludzkość tonęłaby jeszcze w ciemności i barbarzyństwie pierwszych wieków.

Utopiści to właśnie wytknęli ludzkości drogę do postępu i światła!

Ubolewać trzeba nad partją polityczną, która nie posiada utopistów. Utopja to fundament postępu i lepszej przyszłości.

Anatol France.

Bilety 1 i 5-groszowe.

Zanim do powszechnego użytku zostaną oddane monety zdawkowe, wchodzi już teraz w życie bilety zdawkowe wartości 1 i 2 złotych w sumie 50 milionów złotych.

Nadto w sobotę Skarb Państwa przekazał Bankowi Polskiemu odpowiednią ilość **bilietów zdawkowych 5-groszowych**, onegdaj zaś dostarczył bilety 1-groszowe.

W związku z otwarciem Banku Polskiego od poniedziałku złoty staje się prawnym środkiem płatniczym na równi z marką, która w tym celu pozostawać będzie jeszcze w obiegu do dn. 30 czerwca. Aż do tego czasu nikt nie ma prawa odmowy przyjęcia należności w tej czy innej walucie według urzędowej relacji: 1 zł. = 1,800.000 mp.

Relacja ta musi być ściśle przestrzegana, przy czem zaokrąglenie cen przy przeliczeniu może dochodzić do jednego grosza lub do 18 tys. mkp.

Nie należy tych groszy jako reszty lekceważyć, bo za trzy grosze kupisz 1 bułkę lub 1 pieroska.

Grosz staje się wartościowym pieniądzem.

Aresztowanie wybitnego komunisty w Łodzi.

ŁÓDŹ, 30. kwietnia. (Pat.) Polija tułejsza aresztowała znanego jej z rysopisu komunistę Tennenbauma, który występował w akcji pod pseudonimem „Jasiek”. W mieszkaniu aresztowanego przeprowadzono szczegółową rewizję, która dała nieoczekiwane wyniki. Ustalono mianowicie, że w mieszkaniu tem mieściło się centralne biuro komunistycznej partji robotniczej w Polsce na okręg województwa łódzkiego. W związku z aresztowaniem Tennenbauma aresztowano około 20 podejrzanych o przynależność do partji komunistycznej. W kilku wypadkach podejrzani zdołali zbiec przed aresztowaniem.

O rozbrojenie morskie

PARYŻ, 1. maja. (Pat.) „Petit Parisien” donosi z Londynu Odpowiadając w Izbie gmin na zapytanie Maedonald oświadczył, że nie sposób jest omawiać sprawy rozbrojenia przed pokonaniem obecnych trudności politycznych w Europie.

Epilog procesu kijowskiego.

MIOSKWA, 1. maja. (Pat.) Naczelny prokurator Ukrainy Krypnik ogłasza, że po dokładnym zbadaniu aktów procesu kijowskiego w związku z prośbą oskarżonych o rewizję wyroku stwierdził, iż nienaruszono procedury sądowej i nie ma powodu do rewizji. Oskarżeni wnieśli ponadto do centralnej Rady ludowej prośbę o łaskę. Decyzja Rady zapadnie w najbliższym czasie.

NADEŚLANE.

Lekarz-dentysta Dr. Z. RENNER

plac Unji Brzeskiej 1. 1 (obok Sokoła II) 44-5
w chorobach zębów i jamy ustnej.

„OKRĘGÓWKA”

SPÓŁDZIELNIA PRACOWNIKÓW ROLEJOW.

WE LWOWIE

sprzedaje swoim członkom

różnego rodzaju: materiały tekstylne, gotowe ubrania, płótna, swetery i obuwie na RATY miesięczne.

Rachunkowość urzędów państwowych w złotych.

Na skutek zarządzenia min. skarbu zmiana rachunkowości kas skarbowych nastąpić ma z dniem 1. maja r. b. po formalnym zamknięciu dzienników w dn. 30-go kwietnia r. b., założeniu w dn. 1. maja rano nowych dzienników kasowych i przeniesieniu do nich w złotych pozostałości kasowych.

Przed ostatecznym zamknięciem ksiąg w dn. 30. kwietnia r. b. depozyty gotówkowe ponad 1,800.000 Mkp. mają być przeliczone wedle relacji 1 złoty = 1,800.000 Mkp., depozyty w papierach procentowych markowych winny być również przeliczone na złote przy zachowaniu relacji następującej:

Dla asygnat pożyczki państwowej 1918 r. 1 złoty = 25 Mkp., wzgl. 11,5 rubli, względnie 35,5 koron.

Dla obligacji 4 proc. pożyczki premioterminowej z r. 1920 1 zł. = 100 Mkp.

Dla obligacji 4 proc. pożyczki premiotowej z r. 1920 1 zł. = 500 Mkp.

Dla bilietów skarbowych wszystkich serii 1 zł. = 1,800.000 Mkp.

Dla obligacji 8 proc. pożyczki złotej z

r. 1922 i 6 proc. złotych bonów skarbowych 1 złoty = złotemu imiennej wartości obligacji względnie bonu bez uwzględnienia przy przeliczeniu obligacji pożyczki złotej części markowych.

Dla obligacji premiotowej pożyczki dołarowej r. 1924 1 dolar = 4 zł.

Dla obligacji pożyczki kolejowej roku 1924 = 1,800.000 Mkp. = 1 złoty.

Przy przeliczeniu na złote depozytów w papierach procentowych pozostałe reszty zaokrąglone być winny do całego grosza.

Od dnia 1. maja dzienniki, wszystkie księgi kasowe i rachunkowe oraz wykazy kas skarbowych mają być prowadzone wyłącznie w złotych, przy czem ze względu na to, iż jeszcze przez pewien czas obok złotych wpływać będą również marki przeliczone po dniu 1. maja ma być obok złotych dodatkowo wpisywana suma wpływów w markach.

Od dnia 1. maja r. b. prowadzona będzie również rachunkowość władz i urzędów oraz instytucji państwowych.

Stany Zjednoczone zrywają z systemem izolacji.

Amerika weźmie czynny udział w sprawach europejskich.

LONDYN, 1. maja. (Pat.) Amerykański ambasador w Londynie Cellogg, wygłosił na bankiecie mowę, w której podkreślił istnienie węzłów przyjaźni pomiędzy Ameryką i Angją i zaprzeczył niesłusznemu twierdzeniu jakie daje się słyszeć często-kroć w Europie, jakoby Stany Zjednoczone zamierzały prowadzić politykę izolacyjną i nie interesować się stosunkami euro-

pejskimi. Cellogg zaznaczył, iż nie będzie pokoju w Europie i w całym świecie dopóki w stosunkach w Europie środkowej nie nastąpi stabilizacja. Wielkie narody anglosaskie — zgadzają się z tem iż konieczna jest ich współpraca w rozwiązaniu wielkich zagadnień dla dobra i pomyślności Europy.

Olbrzymia manifestacja robotniczej Warszawy

Nieudały zamach faszystów na pochód

WARSZAWA, 1. maja. (Tel. wł.) W Warszawie odbył się imponujący obchód 1-go Maja. Stanęły prawie wszystkie fabryki (jedna była czynna), tramwaje mimo odezw chadeckich i wezwania dyrekcji nie wyjechały na miasto. Dopiero o godz. 3 popoł ruszyło kilka wozów, prowadzonych przez chadeków.

Rano odbyła się zbiórka po fabrykach i dzielnicach. Pochody ruszyły na plac Teatralny, które po brzegi wypełnił się publicznością, tak, że liczne rzesze uczestników zaległy sąsiednie ulice. Z 4 trybun przemawiali tow. Prassowa, Jaworowski, Szpotkański i inni, razem przemawiało 20 mowców. Zgromadzeni przyjęli rezolucje C. K. W. P. P. S. Z jednej z trybun bocznych, przemawiali komuniści, m. in. pos. Królikowski.

Po zakończeniu zgromadzenia, ruszył pochód przez Aleje Ujazdowskie i Jerozolimskie ku lokalowi O. K. R. P. P. S., gdzie przemawiał szereg mowców, m. in. pos. Jeremicz imieniem socjalistów białoruskich.

Pochód wyglądał wspaniale; trwał 2-godziny i ciągnął się na przestrzeni 3 km. Niesiono 50 sztandarów i kilkadziesiąt transparentów, grało 10 orkiestr. Uczestników pochodu obliczają na 75 tys.

Podczas pochodu obok uniwersytetu i przez ul. Sniadeckich, faszyci usiłowali zakłócić porządek, dostali jednak dotkliwą i należytą odprawę. Na rogu Alei Jerozolimskich, grupa złożona z 50 niedorostków, dzierżących flagę o barwach pań-

stwowych próbowała sprowokować robotników. Jednakowoż milicja P. P. S. nadjechała samochodami rozprproszyła narodowych demonstrantów.

Gdy pochód mijal Aleje Jerozolimskie, policja rzuciła się na idących za pochodem, zresztą nielicznych, komunistów i zupełnie niepotrzebnie zaczęła ich rozpraszać. Wywiązało się starcie w którym raniono kilka osób. Komunistom odebrano transparenty i sztandary.

O 2 popoł odbyła się w Colosseum akademja, w obecności 5 tysięcy uczestników. Przemawiali tow. Jaworowski, Limanowski, Prassowa i Perl. Artyści opery wykonali szereg utworów muzycznych. Wieczorem o godz. 7 w sali O. K. R. odbyła się uroczysta akademja młodzieży robotniczej, akademickiej i szkolnej.

1 Maj w kraju.

DROHOBYCZ, 1. maja. (Tel. wł.) Manifestacja 1 majowa miała przebieg imponujący. Zgromadzenia i pochód urządziła wyłącznie P. P. S.

Przemawiali tow. Markowski z Borysławia, i tow. Hersztal ze Lwowa.

STANISŁAWÓW, 1. maja. (Tel. wł.) Święto robotnicze wypadło wspaniale. Urządzono zbiórki uliczną na cele oświaty robotniczej.

Na zgromadzeniu przemawiał tow. pos. Smulikowski. Obchód miał przebieg bardzo podniosły.

Nowa heca faszystowska

RZYM, 1. maja. (Wł. N.) Stacja Ventimiglia władz włoskie aresztowały oddział faszystów pozostający pod kierownictwem Marconiego, znanego działacza faszystowskiego. Oddział ten miał zamiar wpaść do Nizy, na terytorjum francuskie, celem odwetu za urządzoną przed kilku dniami demonstrację antyfaszystowską. Wypadek taki mógłby oczywiście pociągnąć za sobą nieobliczalne skutki. Wobec tego Mussolini zarządził najostrożniejsze środki zapobiegawcze. Marcononi został aresztowany i odstawiony pod konwojem 2 żandarmów do Turynu.

Dziennikarstwo a subskrypcja na Bank polski.

WARSZAWA, 30. kwietnia. (Pat.) Pan prezes Rady ministrów Grabski wystosował do syndykatu dziennikarzy warszawskich pismo, w którym podkreślił, iż pomyślnie wyniki akcji subskrypcyjnej na rzecz Banku polskiego zawdzięczyć należy w znacznym stopniu stanowisku, jakie w tej sprawie zajęło dziennikarstwo polskie.

Zakazany kongres mniejszości narodowych.

PRAGA, 30. kwietnia. (Pat.) Jak donosi „Prague Presse”, rząd austriacki zawiadomił Radicę, iż zmuszony jest odmówić zezwolenia na odbycie projektowanego kongresu mniejszości narodowych w Jugosławji, a to z tego powodu, że kongres taki mógłby być niemiło widziany przez inne państwa sukcesyjne i wywrzeć ujemny wpływ na stosunki tych państw do Austrii.

Konferencja państw bałtyckich.

KOWNO, 30. kwietnia. (Pat.) Komisja państw bałtyckich obradować będzie w dniach 4. i 5. maja b. r. przy udziale ministrów spraw zagranicznych państw zainteresowanych.

Gubernator — fałszerzem.

NOWY YORK, 30. kwietnia. (Pat.) Gubernator stanu Indiana Mac Gray został skazany przez trybunał federacyjny za dokonanie 2100 fałszerstw dokumentów, na karę więzienia. Według obowiązujących ustaw, będzie on sprawował nadal swe czynności urzędowe, aż do załatwienia sprawy przez trybunał apelacyjny.

Akcja kapitałów zagranicznych w polskim zagłębiu węglowym.

LONDYN, 1. maja. (Pat.) „Morning Post” donosi, że rozpoczęły się między syndykalistami angielskimi i francuskimi rokowania w sprawie przeprowadzenia budowy linii kolejowej łączącej kopalnię Zagłębia śląskiego i dąbrowskiego z wielkimi ośrodkami przemysłowymi w Polsce oraz ze wschodem.

Terror wyborczy w Niemczech.

BERLIN, 1. maja. (AW). Ze wszystkich stron Niemiec dochodzą wiadomości o terrorze stosowanym przez komunistów i „socjalistów” narodowych. Zebrania wyborcze prawie bez wyjątku kończą się krwawymi bójkami, w których uzbrojeni komuniści i hitlerowcy ścierają się wzajemnie.

Ludendorff kandyduje do parlamentu

BERLIN, 30. kwietnia. (Pat.) Zaprzeczają tu, jakoby Ludendorff odmówił przyjęcia mandatu do Reichstagu. Według Lokalanzeigera, wystosował on do zarządów partji nacjonalistycznych pismo, wyrażające zgodę na przyjęcie mandatu.

Sprawy partyjne.

ZAWIADAMIAMY NINIEJSZYM wszystkim Komitetom partyjnym, Radom robotniczym PPS. i Towarzyszom, że Sekretariat Obwodowy i Okręgowy PPS. we Lwowie, Sykstusa 21, II. p., czynny jest codziennie od godz. 10—2 popoł. i od 4—7 wieczór. W niedziele zaś i święta od 10—12 w południe.

W tym czasie załatwiać się będzie wszelkie czynności związane z ruchem partyjnym.

Prezydjum Kom. Obw. PPS. we Lwowie.

Oreǳie Macdonalda.

1 maj — świętem braterstwa ludów.

LONDYN, 1. maja. (Pat.) Premier angielski w oreǳiu wystosowanym w przeddzień 1. maja do socjalistów w Anglii i zagranicą wyraża nadzieję, że do dnia 1-go maja roku następnego uda się przekształcić Ligę Narodów w parlament narodów, któ-

ryby objął wszystkie narody a którego pierwszą bodaj uchwała powinno być ogłoszenie za ogólną aprobatą dnia 1. maja jako dnia święta międzynarodowej przyjaźni.

Kwawe święto majowe zagranicą.

W Niemczech.

BYTOM, 1. maja. (Pat.) Dzisiejsze manifestacje socjal-demokratyczne doprowadziły do starcia z policją, która z początku próbowała rozpedzić tłum zapomocą pałek gumowych, w końcu jednak zrobiła użytek z broni palnej. Z robotników nikt nie został ranny.

BERLIN, 1. maja. (Pat.) W czasie dzisiejszych manifestacji policja zrobiła użytek z broni palnej raniąc jedną osobę.

W Jugosławji.

ZAGRZEB, 1. maja. (Pat.) Mimo zakazu policji, aby nie urządzano pochodu robotnicy socjal-demokratyczni urządzili pochód, a gdy wezwaniu policji nie uczynili zadość, lecz przeciwnie, dwukrotnie zaatakowali policję, nawet bronią palną, policja zrobiła użytek z broni i 2 osoby zostały zabite, a 5 ciężko rane.

W Grecji.

ATENY, 1. maja. (Pat.) Policja rozpedziła manifestujących komunistów. Kilka osób zostało rannych, konano licznych aresztowań.

1 maj pod jarzmem faszyzmu.

RZYM, 1. maja. (Pat.) Do pracy nie stawilo się dziś 15 do 20 proc. robotników. Pozostali pozostają pod osłoną karabinierów. W pobliżu ambasady sowieckiej, która wywiesiła czerwony sztandar SSSR, wystawiono straż.

Wz Francji.

PARYZ, 1. maja. (Pat.) Dzień 1. maja przeszedł spokojnie. Praca w większości fabryk była zawieszona. Automobile nie kursowały. Natomiast tramwaje, koleje podziemne, omnibusy kursowały prawie normalnie. Popołudniu odbyły się liczne wiece socjalistów i komunistów, których przebieg był spokojny.

Obliczanie czynszów w miesiącu maju.

Na żądanie licznych czytelników ponownie podajemy mnożnik do obliczania czynszów za bieżący miesiąc. Do obliczenia wysokości placonych czynszów należy za podstawę brać czynsz placony w miesiącu czerwcu 1914 r.

Za obecny miesiąc obowiązują nieco wyższe mnożniki niż w kwietniu z powodu podwyższenia opłat za wywóz śmiecia.

Do 6 pokoi włącznie wynosi mnożnik 133.202. Kto za mieszkanie w czerwcu 1914 roku płacił 50 kor. to dzisiaj pła-

ci 50x133.202=6.660.100 marek. Kto płacił 100 kor. to winien zapłacić 100x133.202=13.320.200 marek i t. d. Czynsze za mieszkania ponad 6 pokoi należy obliczać przy pomocy mnożnika 156.402 i pół. Za lokale wynajęte na pensjonaty, obowiązuje mnożnik 184.808, za sklepy i lokale przemysłowe 215.604.

Kto w r. 1914 za sklep lub warsztat płacił 100 kor., winien w maju zapłacić 21.560.9000 marek.

Równowaga wydatków z dochodami.

Ministerstwo skarbu ogłosiło zestawienie dochodów i wydatków za miesiąc marzec b. r., które wykazuje w naszych stosunkach niezwykle stan, mianowicie nie tylko równowagę, ale nawet znaczną nadwyżkę.

Wedle tego zestawienia w marcu dochody skarbu państwa wynosiły 122,672,404 franków złotych, wydatki zaś 112,811,686, zatem nadwyżka wynosiła 9,860,718 franków złotych. W innych państwach nadwyżka taka, która przeliczona na pełny rok kalendarzowy, dałaby około 120 milionów, byłaby bardzo znaczna; u nas natomiast należy ją uważać za nadzwyczajną. Mimo tej nadzwyczajności należy ten budżet marcowy uważać za normalny o tyle, że w dochodach figurują pozycje, które albo wcale albo nie w tej samej wysokości się powtarzają.

Lwią część dochodów dały naturalnie podatki w sumie 95 milionów franków złotych, z tego jednak około połowę (46 i pół milj.) dał podatek majątkowy. Jest to podatek jednorazowy, co prawda rozłożony na kilkuletnie raty i dlatego wpływy z niego z czasem będą malały, a w końcu zupełnie ustaną. A nie jest to rzecz obojętna, z jakiego źródła pokryje się ten brak blisko połowy 1-miesięcznego dochodu, jeżeli się uwzględni, że wydatki prawdopodobnie nie utrzymają się na obecnej linii, lecz okażą tendencję zwyżkową w związku z przewalutowaniem. Inne dochody w zestawieniu z powyższą główną pozycją są mniejszego znaczenia, gdyż np. wszystkie dochody z monopolii wykazane są kwotą 8 milionów fr. zł.

Przechodząc stronę wydatkową budżetową, napotykamy na „normalne“ zjawiska, że blisko połowę wydatków (17 milionów fr. zł.) pochłania wojsko, natomiast wydatki na oświatę wynoszą około trzecią część (18 milionów) wydatków wojskowych. Jest to zjawisko identyczne z takim stanem w budżetach wszystkich państw, z wyjątkiem Anglii. Poważną pozycję wydatkową (8 milionów) przedstawia ministerstwo spraw wewnętrznych, tj. w większej części wydatki na policję, a w mniejszej na właściwą administrację.

Słabą stroną budżetu — poza czasową pozycją z podatku majątkowego — są dochody ze sprzedaży pożyczek państwowych. Kilka rodzajów tej pożyczki (premijowa, kolejowa, boni podatkowe itd.) dały w sumie 7,3 miliona franków, w tem pożyczka kolejowa nie cały milion. Rzecz jasna, że wobec tak minimalnych wpływów rząd musiał dać kolejom 3 miliony fr. zł. na inwestycje z nadwyżki budżetowej, co znowu czyni iluzorycznym przedsięwzięcie zamiany kolei na przedsiębiorstwo samowystarczalne.

Sprawozdanie podaje też ogólnikowo, że w marcu na nadzwyczajne wydatki inwestycyjne zużyto przeszło 12,5 miliona fr. zł. Jak to są inwestycje, niewiadomo; w każdym razie o inwestycjach budowlanych np. nie może tu być mowy.

Decydującym dla sanacji będzie budżet kwietniowy, jako rozpoczynający drugi kwartał. O wynikach jego dowiemy się jednak dopiero około końca maja.

Wyzyskanie czasu wolnego od pracy zawodowej w Austrii.

Na najbliższej sesji Międzynarodowej Konferencji Pracy, która odbędzie się w czerwcu w Genewie, będzie rozpatrywana sprawa celowego wyzyskania przez robotników czasu wolnego od pracy zawodowej. Artykuł w „Revue Sociale“ miesięczniku M. B. P. zawiera ciekawe informacje o wysiłkach, poczynionych w tym kierunku w Austrii i o rezultatach osiągniętych.

Robotnicy austriaccy nie ograniczają się w wolnych chwilach do działalności politycznej, związkowej i spółdzielczej, ale również poświęcają się pracy samokształceniowej, sportom i ogrodnictwu. Co się tyczy oświaty, największą rolę odgrywała „Centrala oświaty robotniczej“, która skupia większość naukowych zakładów robotniczych, organizuje kursy wieczorne, odczyty połączone z pokazami świetlnymi i zgromadzenia, na których uczniowie mogą publicznie przemawiać. Ilość książek, wypożyczanych przez wiedeńską Bibliotekę Robotniczą powiększyła się w dwójnasób od czasu wojny.

Najbardziej rozpowszechnionymi w Austrii sportami są alpinizm i piłka nożna. Robotniczy związek turystyczny „Przyjaciel przyrody“, którego rozgałęzienia obejmują cały świat, liczy w Austrii 78 tysięcy członków. Każdy oddział lokalny urządza wycieczki w sobotę po południu i w niedzielę. Z drugiej strony wzrasta od paru lat popularność piłki nożnej. Do Ligi robotniczych klubów należy 300 klubów i 100.000 członków z Wiednia i Dolnej Austrii.

Znacznie też powiększyła się ilość drobnych posiadłości ziemskich i ogródków robotniczych. W chwili obecnej istnieje 300 towarzystw ogródków robotniczych, w których 80 tysięcy członków wykonywa przeciętnie po 500 godzin pracy rocznie na przyznanym sobie kawałku ziemi. Zwłaszcza starzy robotnicy uprawiają z zapałem swoje zagonki.

Sensacja Warszawki.

Warszawka ma nową sensację. Jeden z teatrów wystawił kiepską sztukę Ossendowskiego. Ale naturalnie nie to jest przedmiotem zaniepokojenia opinii.

Dwaj recenzenci teatralni pp. Boy-Zeleński, a po nim p. Stonimski podnieśli żartobliwie po niefortunnym debiucie scenicznym p. Ossendowskiego, że w jego sztuce: „Żywy Budha“ najpiękniejszy był „półakt“ pani Mili Kamińskiej — która zgodnie z wymaganiami tekstu musiała odsłonić swe piersi.

Dyrekcja teatru nie zawstydzila się tego, że rzecz zupełnie poronioną — słusznie przezwaną „Żywą Bujdą“ — zakwalifikowała do grania, uległa się natomiast skutków niedyskrecji recenzentów. Zwróciła się tedy ze sprostowaniami, że to, co się

wydało p. Zelenkiemu piersiami, nie było wcale autentycznym — była to namiastka w postaci cielistej kunizelki z guziczkami. Moralności zatem stało się zadość, bo pokazano biust... fałszywy. Prawdziwe źródło możliwego zgorznięcia zostało zapięte na guziczki...

Z tym domosłym faktem salwowania cnoty widzów za pomocą niewinnych guziczek, zbiegł się fakt drugi — zapowiedź „cenzury prewencyjnej“ wobec kostjumów operetkowych — w związku z tem, że za dużo naturalnej plastyki, a za mało konfekcji wnosi na scenę jedna z warszawskich primadon operetkowych, p. Niewiarowska.

Czujna na zagadnienia „etyczne“ Warszawa podzieliła się na dwa obozy: bronia-

cych w imię estetyki — widoku kształtów p. Niewiarowskiej przed konfiskacyjnymi zakusami policji i broniących w imię moralności — rygorów policyjnych.

Tamtejszy kurjerek czerwony rozpiął na ten temat ankietę i drukuje od szeregu dni długi sznur listów: pro lub contra.

A „Rzeczpospolita“, która swe bulwarowe gusta paryskie chce pogodzić z biskupimi względami, uważa, że nagość na scenie nie może być dopuszczalna, dopiero od 12 w nocy.

Cały ten huczek czyni jakieś przygnębiające wrażenie.

Przed rozprawą listopadową w Krakowie.

Obrona kilku oskarżonych o zajęcia listopadowe wniosła sprzeciw na ręce przewodniczącego rozprawy sso. dr. Markiewicza, co do zarzuconych obwinionym w akcie oskarżenia niektórych czynów. Między innymi wniósł taki sprzeciw obrońca dr. Langroda. Wskutek tych sprzeciwów akta całej sprawy będą musiały odejść do sądu wyższego w Krakowie, celem rozpatrzenia słuszności zarzutów, co jednak nie wpłynie na termin rozprawy, który wyznaczony jest definitywnie na dzień 2. czerwca b. r.

Oprócz trzech prokuratorów na rozprawie obecny będzie przedstawiciel ekspozytury prokuratury generalnej w Krakowie, jako oskarzyciel państwa za straty poniesione podczas rozruchów przez skarbu państwa.

Regulacja płac w przemyśle naftowym.

Na posiedzeniu Komisji dla regulacji płac robotników przemysłu naftowego, ustalono wzrost drożyzny artykułów żywnościowych od drugiego tygodnia listopada 1923 do 28 kwietnia 1924 o 770.152%, a wzrost drożyzny artykułów odzieżowych o 538.199%.

Ponieważ 75% poborów zmienia się wedle stanu artykułów żywnościowych, a 25% poborów wedle artykułów odzieżowych, przeto przeciętny wzrost drożyzny wynosi 712.163%.

Zniżka drożyzny w stosunku do poprzedniego obliczenia wynosi 0.029%.

Zatem pobory robotników naftowych za I. połowę kwietnia 1924 ustala się:

	Borysław:	Krosno:	Bitków:
I. kat.	8,398.000	8,138.000	8,138.000 mk.
II. „	6,562.000	6,294.000	6,294.000 „
III. „	4,516.000	4,240.000	3,777.000 „

Stróże i furmani za 2 godzin pracy pobierają płacę szczytową II. kategorii.

Ryczałty półmiesięczne dla wszystkich Zagłębi:

I. kat.	18,363.000	III. kat.	10,493.000 mk.
II. „	11,013.000	IV. „	3,939.000 „

Stróże i furmani za 12 godzin pracy pobierają ryczałt III. kategorii.

Rafinerje:

Dodatek do III. kategorii palaczy destylacyjnych, czyszcicieli pras i kotłów wynosi 861.000 mk. na dniówkę.

Dodatek dla robotnic IV. kat. w świeczkarniach, rozlewniach parafiny i laboratorjach wynosi 568.000 mk. na dniówkę.

Podstawą do obliczenia są ceny i płace, ustalone 16 listopada 1923 r.

Relutum węglowe:

Wysokość relutum węglowego ustala się dla Zagłębia Borysław 9,500.000 mk., Krosno i Dziedzice 7,600.000 mk., Bitków 9,500.000 mk. za 100 kg. Relutum za naftę ustala się na 500.000 mk. za 1 litr.

Lwów, dnia 29. kwietnia 1924.

Tabela zamiana złotych na marki polskie.

Grosze	Marki	Grosze	Marki
1	18.000	51	918.000
2	36.000	52	936.000
3	54.000	53	954.000
4	72.000	54	972.000
5	90.000	55	990.000
6	108.000	56	1.008.000
7	126.000	57	1.026.000
8	144.000	58	1.044.000
9	162.000	59	1.062.000
10	180.000	60	1.080.000
11	198.000	61	1.098.000
12	216.000	62	1.116.000
13	234.000	63	1.134.000
14	252.000	64	1.152.000
15	270.000	65	1.170.000
16	288.000	66	1.188.000
17	306.000	67	1.206.000
18	324.000	68	1.224.000
19	342.000	69	1.242.000
20	360.000	70	1.260.000
21	378.000	71	1.278.000
22	396.000	72	1.296.000
23	414.000	73	1.314.000
24	432.000	74	1.332.000
25	450.000	75	1.350.000
26	468.000	76	1.368.000
27	486.000	77	1.386.000
28	504.000	78	1.404.000
29	522.000	79	1.422.000
30	540.000	80	1.440.000
31	558.000	81	1.458.000
32	576.000	82	1.476.000
33	594.000	83	1.494.000
34	612.000	84	1.512.000
35	630.000	85	1.530.000
36	648.000	86	1.548.000
37	666.000	87	1.566.000
38	684.000	88	1.584.000
39	702.000	89	1.602.000
40	720.000	90	1.620.000
41	738.000	91	1.638.000
42	756.000	92	1.656.000
43	774.000	93	1.674.000
44	792.000	94	1.692.000
45	810.000	95	1.710.000
46	828.000	96	1.728.000
47	846.000	97	1.746.000
48	864.000	98	1.764.000
49	882.000	99	1.782.000
50	900.000	100	1.800.000
Złote	Marki	Złote	Marki
1	1.800.000	56	100.800.000
2	3.600.000	57	102.600.000
3	5.400.000	58	104.400.000
4	7.200.000	59	106.200.000
5	9.000.000	60	108.000.000
6	10.800.000	61	109.800.000
7	12.600.000	62	111.600.000
8	14.400.000	63	113.400.000
9	16.200.000	64	115.200.000
10	18.000.000	65	117.000.000
11	19.800.000	66	118.800.000
12	21.600.000	67	120.600.000
13	23.400.000	68	122.400.000
14	25.200.000	69	124.200.000
15	27.000.000	70	126.000.000
16	28.800.000	71	127.800.000
17	30.600.000	72	129.600.000
18	32.400.000	73	131.400.000
19	34.200.000	74	133.200.000
20	36.000.000	75	135.000.000
21	37.800.000	76	136.800.000
22	39.600.000	77	138.600.000
23	41.400.000	78	140.400.000
24	43.200.000	79	142.200.000
25	45.000.000	80	144.000.000
26	46.800.000	81	145.800.000
27	48.600.000	82	147.600.000
28	50.400.000	83	149.400.000
29	52.200.000	84	151.200.000
30	54.000.000	85	153.000.000
31	55.800.000	86	154.800.000
32	57.600.000	87	156.600.000
33	59.400.000	88	158.400.000
34	61.200.000	89	160.200.000
35	63.000.000	90	162.000.000
36	64.800.000	91	163.800.000
37	66.600.000	92	165.600.000
38	68.400.000	93	167.400.000
39	70.200.000	94	169.200.000
40	72.000.000	95	171.000.000
41	73.800.000	96	172.800.000
42	75.600.000	97	174.600.000
43	77.400.000	98	176.400.000
44	79.200.000	99	178.200.000
45	81.000.000	100	180.000.000
46	82.800.000	200	360.000.000
47	84.600.000	300	540.000.000
48	86.400.000	400	720.000.000
49	88.200.000	500	900.000.000
50	90.000.000	600	1.080.000.000
51	91.800.000	700	1.260.000.000
52	93.600.000	800	1.440.000.000
53	95.400.000	900	1.620.000.000
54	97.200.000	1.000	1.800.000.000
55	99.000.000		

„Niechże zbadzi się sumienie i rozsądek u opornych, niech nawróca się błędzący, a Ojczyzna zapomni o ich grzechach i błędach. Ale niegodni są miejsca w przyszłej Rosji Cesarzkiej ci, którzy i tym razem, nie zważając na me wezwanie, nie wkroczą na drogę prawną, kontynuując swą robotę destrukcyjną. Ani car, ani Rosję nie przebaczą ich zbrodni wobec ojczyzny i pogardy dla ustaw zasadniczych i prawdy Bożej.“

Ażeby raz na zawsze uniemożliwić wrogom Rosji wprowadzanie w środowisko Rosjan wątpliwości, niechże będzie wszystkim wiadomo, że tylko śmierć może powstrzymać mnie na drodze spełnienia obowiązku. W razie mej śmierci obowiązek ten spadnie na tego, który jest wskazany przez Opatrzność i ustawy zasadnicze Cesarstwa Rosyjskiego“.

Zapowiedź nowych walk na Górnym Śląsku.

Po przerwaniu strejku górników na skutek zobowiązania przedsiębiorców, że nie myślą o obcinaniu zarobków, zdawało się, że na Górnym Śląsku przynajmniej na jakiś czas zapanuje spokój. Górnicy wskutek zdrady chadeczków i enperowców musieli zgodzić się na przedłużenie czasu pracy o pół godziny w nadziei, że przynajmniej utrzymają się przy dotychczasowych zarobkach za przedłużoną pracę. Pokazuje się jednak, że zdrada chadeczeko-enperowska ośmieliła przedsiębiorców do nowego zamachu. Oto związek pracodawców zawiadomił Związki zawodowe, że z dniem 30 kwietnia wypowiada taryfy zarobkowe. Uzasadnienia pracodawcy nie podają: nie można jednak przypuścić, aby wypowiedzenie nastąpiło w innym celu, jak w celu zmniejszenia zarobków.

To robią pracodawcy w czasie, kiedy drożyzna pomaha wprawdzie, ale ciągle idzie w górę; kiedy z powodu zmiauny waluty nastąpią pewne zaburzenia gospodarcze. Chadecy i enperowcy mają teraz nagrodę za swą zdradę: przedłużony czas pracy i zmniejszone zarobki.

Różne.

CUKIER Z KUKURYDZY. Jak donoszą z Waszyngtonu do paryskiego „Matina“, członek wydziału chemicznego amerykańskiego departamentu rolnictwa, H. C. Gore, wynalazł sposób przemysłowego wyrabiania cukru z krochmalu zboża, a głównie kukurydzy, przez proste działanie na nią siodu browarowego.

Wprawdzie chemicy znali już dawno działanie siodu na krochmal, nigdy jednak nie udawało się im otrzymywać tym sposobem dostatecznych ilości cukru. H. C. Gore stwierdził wreszcie, że niepowodzenie to było wynikiem zbytku jonów tlenu, które ukwaśniały reakcję.

Kontrolując więc ściśle ilość jonów tlenu, porafili uniknąć wszelkiego ukwaśnienia i uzyskać cukier tak biały, jak cukier buraczany, a przytem dwa razy słodszy.

Jeżeli wiadomość ta okaże się prawdziwą, to Ameryka, spożywająca 5,600.000 ton cukru rocznie, a nie mogąca wytworzyć tej ilości u siebie, posiadająca zato olbrzymie zbiory kukurydzy, przestanie sprowadzać z Europy przynajmniej o połowę mniej cukru, niż obecnie. Bez wątpienia zatem cukier stanie się w Europie.

BARAKI DLA CUDZOZIEMCÓW W PARYŻU. Do stolicy Francji napływa mnóstwo cudzoziemców. Ruch ten przybrał w ostatnich czasach rozmiary formalnej wędrówki ludów. Doszło do tego, że wszelkie schroniska dla podróżnych okazały się niewystarczające i rada m. Paryża zwróciła się do wojskowości o odstąpienie kilku baraków wojskowych na pomieszczenie dla bezdomnych miłośników Paryża.

Rosyjscy kandydaci na cara walczą o tron i zgrają się między sobą.

Co pewien czas świat jest niepokoiony alarmującymi wiadomościami, że członkowie b. domu carskiego uchwalili taką lub inną rezolucję, głoszącą, że nigdy nie zrezygnują ze swych praw do tronu carskiego i ten lub ów książę jest kandydatem do tego tronu.

Lecz grupa krewnych b. cara, konkurujących o tron i grupa monarchistów rosyjskich topnieje coraz bardziej, bo nawet zdecydowani wrogowie rządów bolszewickich uważają ustroj monarchiczny za przżytek. Niemniej niepoprawni „marzyciele“ o tronie carskim zbierają się pod bezpiecznym niebem Francji, by pogwarzyć na utubiony temat i o rezultatach tej pogwarki świat powiadomić.

Lecz ostatnimi czasy przyszło do nieporozumienia wśród tej zgranej rodziny carskiej.

Niedawno rosyjska prasa emigrancka komunikowała o takiej naradzie, jaka odbyła się na jesieni w Paryżu i podczas której miało dojść do porozumienia co do dalszej taktyki członków domu cesarskiego w sprawie następstwa tronu i kierownictwa ruchem monarchicznym.

Obecnie porozumienie to zostało złamane przez wielkiego ks. Cyryla, który ogłosił odezwę, datowaną dniem 5 kwietnia r. b. i adresowaną „do wszystkich wiernych poddanych rosyjskich, przebywających zagranicą“. W odezwie tej w. ks. Cyryl wskazuje, iż tylko jemu należy się na podstawie praw zasadniczych regencja tronu rosyjskiego i wskazuje, że w ks. Mikołaj Mikołajewicz odmówił mu swego uznania i pomocy. Dalej w. ks. ogłasza za buntowników („kramolników“) wszystkich monarchistów, którzy popierają Mikołaja Mikołajewicza i grozi, że nie zostaną oni przyjęci przez „przyszłą Rosję cesarską“. Główny organ zwolenników Mikołaja Mikołajewicza „Nowoje Wremia“ kategorycznie odrzuca pretensję w. ks. Cyryla i przypominając zasługi białej emigracji w walce z bolszewikami i ofiary poniesione przez uczestników walk białych armji przeciwko sowiecom, wytyka w. ks. Cyrylowi, iż w swoim czasie przyłączył się on do rewolucji. Artykuł swój „Nowoje Wremia“ kończy oświadczeniem: „Nie, my nie pójdziemy za Waszą Wysokością!“

Manifest w. ks. Cyryla kończy się jak następuje:

Za wiersz milim. 1 szpaltowy zwykle za tekstem
Zl. —10. Nadesłane Zl. —30, w tekście Zl. —50.

OGŁOSZENIA

Na 1-ej str. Zl. —60. Drobne ogl. za słowo Zl. —08
Komunikaty Zl. —40, zamiejscowe o 25%, drożej.

1 złp. = 1,800.000 Mp. Ceny ogłoszeń w złp. obliczanych po urzędowym kursie franka złotego, podawanego codziennie.

To, co glosze, nie jest bluff,
Chce i musze zdobyć Lwów!!

15 DNI REKLAMY 15 DNI

Celem zwiększenia liczby klienteli sprzedaje od 1-15 maja dla reklamy wszelkie materje bławatne, sukienne, percale, zefiry, płótna etc. o **20 procent taniej** niż wszędzie. Kto nie wierzy, niech zagładnie do firmy

SYKSTUSKA 3 BRAUN RUTOWSKIEGO 1
(GMACH SPRECHERA)

NA RATY: **PŁASZCZE, KOSTJUMY,** suknie, spodniczki, szlafroki, bielizna do wypraw ślubnych. — **Osobny dział ubrań męskich i dzieciennych** sprzedaje **najtaniej**

MAGAZYN KONFEKCI „PARYŻANKA“ Pańska 21.

POSZUKUJEMY dobrego **TOKARZA DRZEWNEGO.** Zgłoszenia »Kapezet« Lwów, Grodecka 9. 384

POSZUKUJEMY STOLARZA, specjalisty w politurowaniu mebli galanteryjnych. — Zgłoszenia »Kapezet« Lwów, Grodecka 9.

Akwizytorów i zastępców na Lwów i prowincję poszukuje Assicurazioni Generali Lwów, Kopernika 3. Korzystne szanse zarobkowe. Ubezpieczenia ogniowe i kradzieżowe. 5-1

Na mandolinie, gitarze (solo) w 6 tygodniach (16 lekcjach) wyucza grać płynnie z nut pod gwarancją »Specjalista-pedagog« plac Bernardyński 12 II. p. Zgłoszenia tylko od 4-7. Kupuje, przyjmuje w komis i wypożycza instrumenty muzyczne. 6-2

WAŻNE DLA PAŃ I PANÓW. Fabryka kapeluszy **J. GOTTLIEBA.** Lwów, pl. Strzelecki 15, przyjmuje damskie i męskie kapelusze do przerabiania według najnowszych fasonów zagranicznych. 3-2

Klasa pracująca

kupuje **pończochy, skarpetki i t. p.** najtrwalsze i najtaniej u firmy

PFAU, Lwów, Rynek 19, bo wchód przez sień. 128

MOTORY ROPNE, KAMIENIE MLYNSKIE, WALCE, PERLAKI, OLEJARNIE, TRANSMISIE, PASY, TURBINY, GAZE, OLIWE, ROPE — poleca najtaniej: „PILOT“, Lwów, ul. Batorego 1. 4. 10-7

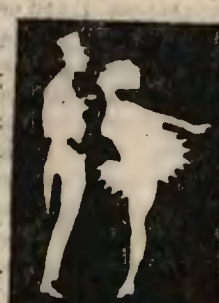
UZYWACIE pasy do obraca **ERDAL** w puszkach 1/4 kilowych do nabycia w hurtowni **Markusa Wildera** Lwów, Szpitalna 1 Telefon Nr. 1406. 174-

Rok założenia 1881
ARTYKULY DOMOWO - GOSPODARCZE
MYDŁO „ŁABĘDŹ“!!!
GLÓWNY SKŁAD FARB I MATERJAŁÓW
ALOJZY HÜBNER Lwów, RYNEK 38

WAŻNE DLA P. T. SPORTOWCÓW!
ROWERY, płaszcze, węże, kierownice, widełka, pompy oraz wszelkie przybory do tychże. **TRYCYKLE** dzieciinne poleca tanio tylko firma **JAKÓB ROSENMAN, Lwów, Akademicka 26.** — Tel. 19-61. Własny arstat mechaniczny. — Prowincje załatwia się natychmiast. 360 12

Hurtownia i detaliczna sprzedaż **szyb okiennych, luster, ram jakoteż dyamentów**
CH. SPINNER, Lwów, Sykstuska 13.

OBUWIE NA RATY

poleca **T-wo „RODOHAN“** plac **Gołuchowskich 1.** Gmach Skarbka naprzeciw Teatru wielkiego.

ZAWIADOMIENIE!

Walne Zebranie Przedstawicieli „OKRĘGÓWKI“

Spożywczej Wytwórni Oszczędnościowej i Kredytowej Pracowników P. K. P. z odp. udziałami we Lwowie. odbędzie się dnia 18 maja 1924 o godz. 10 rano w sali Z. Z. K. we Lwowie, ul. Gródecka 69.

- PORZĄDEK DZIENNY:**
- Odczytanie protokołu z ostatniego Waln. Zebrania
  - Sprawozdanie za rok 1923:
    - Zarządu,
    - Rady Nadzorczej,
    - Przyjęcie zamknięcia rachunkowego do wiadomości i udzielenie Zarządowi absolutorjum
  - Rozdział zysków.
  - Podwyższenie udziałów
  - Wybor uzupełniający członków Rady Nadzorczej.
  - Określenie najwyższej sumy zobowiązań Spółd. „Okręgówki“.
  - Wnioski Rady Nadzorczej, Zarządu i Członków.

ZA RADĘ NADZORCZĄ:
Józef Tintz sekretarz 389-2
Marjan Dąbrowiecki prezes

NA RATY! KORZYSTAJCIE Z OKAZJI!

LWOWSKA SPÓŁKA MANUFAKTUROWA
ulica **AKADEMICKA 23**

poleca po cenach fabrycznych wszelkie towary bławatne i manufakturowe jak: kamgarny, kowerkoty, gabardyny, jedwabie, szyfony, płótna, batysty, zefiry, markizety, opale, obrusy i t. p. nowości sezonowe na długoterminowe spłaty. Przy kupnie mała część gotówki. Dla **Urzędników Państwowych** specjalne udogodnienia w spłatach. Obejrzenie towarów nie obowiązuje do kupna. 384 Lokal otwarty od 9-ej rano do 7 ej wieczór bez przerwy.

NA RATY wszystkim a w szczególności **P. T. Urzędnikom** dajemy **NA RATY**

Ubrania, Raglany, Kurtki skórzane, Kurtki sukienne, Spodnie, Pryczyzy z najlepszych materiałów i po najniższych cenach
JÓZEF MARGULIES i O. B. PANZER
Lwów, pasaż **Nikolasza 4** (wejście obok kawiarni „De la Paix“). 389-10

„GRAFKA“ MAREK SEIDE

Lwów, ul. **Kollataja 5** (w podwórzu) posiada zawsze na składzie:
PAPIERY wszelkiego rodzaju i formatu
PRZYBORY DRUKARSKIE: Rygaty, szuflę, wierszowniki itp.
MASZYNY DRUKARSKIE
Masa walcowa, Farby drukarskie dr. Rattner S. A.
Zastępstwo na Polskę odlewni czcionek i linij mostkowych **POPPELBAUMA** we **WIEDNIU.** 125